

Novo divjanje Savinje in pritokov

Savinja je v noči od ponedeljka na torek zaradi močnega deževja v Zg. Savinjski dolini zopet prestopila bregove, poplavlila njive in travnike, vdrla v kleti ter ponovno povzročila ogromno škodo

Celje, 10. oktobra. Ni še minila groza, ki jo je napravila zadnja povodenj, pa je že zopet bila celjska kotlina pred novo katastrofo. Ni še niti zdaleka popravljena škoda, ki jo je napravila Savinja s pritoki ob zadnji povodnji, ko moramo zopet pisati o katastrofi, ki je zadela Savinjsko dolino v noči na torek. Vse živi še pod silnim vtisom zadnje katastrofalne poplave, ko je voda rušila, podirala in uničevala vse, kar je dosegla in že zopet nas je zadela nova nesreča.

V ponedeljek se je začelo polagoma oblačiti, vendar ni nihče pričakoval nič hudega. V Celju in okolici smo čutili sicer malo vetra, tupatam je padla kaka kapljica dežja, a da bo voda v nekaj urah zopet strahovito gospodarila nad vsem, kar je ustvarila pridna človeška roka, tega nismo pričakovali. Le gori, daleč proti Savinjski dolini smo v ponedeljek popoldan opazovali temne oblake, ki so se valili semtertja ter naznanjali novo nesrečo. V Celju je bilo ves dan in še tudi zvečer popolnoma mirno, le okrog osmih je začelo močno deževati in deževalo je nekaj ur brez prestanka, kar pa ljudi še ni zebgalo in so odšli mirno k počitku. Med tem je pa v Zg. Savinjski dolini lilo kakor iz skafa, utrgal se je baje oblak, Savinja je začela naraščati in ogromne vodne mase so kmalu napolnile strugo Savinje, prestopile bregove in začele povzročati na poljih in travnikih novo škodo.

Ko smo se danes zjutraj zbudili, smo prestrašeni opazili, da prinaša Savinja s pritoki Celju in okolici novo nesrečo. Radi močnega deževja v Zg. Savinjski dolini je voda v Celju kmalu napolnila strugo Savinje, ki je kmalu vdrla čez travnike in Ljubljansko cesto na Glazijo in druge v bližini ležeče travnike in vrtove ter zalila tudi kleti.

Že med potjo je delala Savinja občutno škodo.

Nalivi po Gorenjskem

Ljubljana, 9. oktobra.

Nocojšnja noč je bila na Gorenjskem strašna. Siloviti nalivi so se neprestano menjavali od 22. uro do 4.30 zjutraj. Že včeraj so se grmadili gosti in temni oblaki. Sprva je deževalo prav polagoma, toda ponoči je začelo liti ko iz skafa. Na mnogih krajih je bilo tako strahovito in grozno, kakor da bi se bil utrgal oblak.

Sava je zaradi nočnih nalivov z vsemi gorenjskimi pritoki naglo naraščala in je danes ob 10. dopoldne dosegla pri črnuškem mostu tako stanje, kakoršno ni imela niti ob zadnjih septembrskih nalivih. Bila je 3 m nad normalo ter je popoldne začela polagoma padati. Razlila se je čez bregove in je deloma poplavlila štimovo kopalnico. Na mnogih krajih je trgala obrežno zemljo in spremenila strugo. Mnogi, drugače pohlevni potoki na Gorenjskem so bili čez noč spremenjeni v de-reče in besneče hudournike, ki so odnesli vse, kar je prišlo pod njih obseg.

Nalivi so bili silni tudi nad Ljubljano in oko-

lico. Padlo je v 6 urah in pol za 56,2 mm dežja. To pomenja velikanske množine vode. V par urah je padlo na okoliš mestne občine ljubljanske 22.480.000 hl vode. Ljubljana na Barju je bila zvrhana. V gorenjem toku okoli Vrhnike se je začela razlivali že na travnike in njive. Tudi njeni pritoki in jarki so bili davi zvrhani vode. Pretila je nevarnost nove povodnje. Ta bi nastala, če bi tako silno deževalo še danes dopoldne in popoldne. Pri vevški papirnici je Ljubljana narastla za 50 cm.

Nočni nalivi so za trenotek ovirali nadaljna zavarovalna dela pri trimostju in čevljarskem mostu. Poprej prazno strugo med Františkanskim in Čevljarskim mostom je po noči napolnila voda, ki je prihajala iz kanalov. Barjani so bili po noči močno v strahu, da jih voda znova ne zalije. Mestna občina je škodo zadnje povodnje že prečevala in bo jutri predloženo obsežno poročilo banski upravi in drugim merodajnim oblastem. Cenjena je bila škoda do najmanjše podrobnosti.

Malo pred poldnevom je začela voda počasi upadati tudi v Celju, nebo se jasni in zopet sije nad Celjem lepo jesensko sonce.

Kakor milijoni za pranje pripravljenih rok

Na milijone kisikovih mehurčkov — vsak zase Vaš pomočnik — se razvije med kuhanjem (vsaj 15 minut) v raztopini Schichtovega Radiona in poganja milno peno skozi tkanino. Tako operete perilo — ne da bi bilo treba Vašim rokam kaj delati — lepo in prizanesljivo, če redno uporabljate Schichtov Radion.

Schichtov
RADION
pere sam

Ustreljeni medved na Blokah

Zadaj g. kaplan Hren, ki je ustrelil medveda, z lovcema g. Rafaelom Zakrajškom in g. Jos. Sluničem. Foto Jelka Švajger.

Roparska tolpa na delu

Že precej časa se drži v gozdovih Bohorja in Rudence dobro organizirana roparska tolpa, kateri orožništvo kljub vsemu prizadevanju in vztrajnemu iskanju ne more do živga. Cisto gotovo je med tolpo nekaj domačinov, ki dobro poznajo okolico in razmere v posameznih vaseh. Ljudstvo je v neprestanem strahu, ker se ti zločinci pojavijo zdaj tu, zdaj tam in ne prizanašajo nikomur. Dobro so oboroženi in večkrat so že streljali na mirno prebivalstvo. Pred dobrim tednom so se pojavili v Zibiki pri Šmarju. Prišli so kot brezposelni ter prosili za prenočišče. Zvečer so se odpravili spat in nihče ni slutil, da nameravajo kaj slabega. Saj so se vedli čisto lepo in dostojno. Ob 12. ponoči pa so se odpravili na posel. Za cilj jim je bila trgovina g. Kastelica. Ker so vrata, ki peljejo v trgovino, dokaj močna, jih niso mogli

odpreti, a odnehati niso. Začeli so kopati zid ob podbojih, da bi na ta način naredili v zid luknjo in z vzvodom, za katerega jim je služil močan železen drog, vrgli iz zidu podboje z vratni vred. Ropot je prebudil spečega gospodarja, ki ima spalno sobo nad trgovino. Komaj je pogledal skozi okno in vprašal, kaj se spodaj godi, že počel strel za odgovor. Krogla je udarila čisto blizu v zid. Bila je sreča, da krogla ni zadela, saj razdalja ni bila velika. Na klic so se začeli oglašati sosede, tatovi so pa izginiti brez sledu.

Ljudstvo domneva, da se med to tolpo nahaja tudi neki Z. iz Zibike, ki je že radi tatvin večkrat predkaznovan, pa so ga nekaj dni pred tem dogodkom nekateri domačini videli v bližini Zibike.

Obnovitev djakovske katedrale

Na anketi, ki je razpravljala o vprašanju obnove djakovske katedrale, so izvolili tri sekcije strokovnjakov za stavbarstvo in umetnost ter konservatorje, ki so dobili nalogo, da ugotovijo škodo, ki jo je napravil požar, in izdelajo predloge za obnovo. Sekcije so sedaj svoje delo dovršile. Njihove predloge je anketa odobrila.

Stavbinska sekcija poroča, da je poleg požarne škode ugotovila razpoke in poškodbe pročelja iz prejšnjih časov. Dosedanja obnovitvena dela so se obnesla. Vsa nadaljna dela, ki jih je predlagalo stavbno vodstvo, se morajo izvršiti, ker je to potrebno za popolno obnovo stavbe. Sekcija je predlagala, naj bi se vsa potrebna obnovitvena dela izvršila takoj, ker bi vsako zavlačevanje moglo imeti usodne posledice. Iz poročila sekcije umetniških strokovnjakov posnemamo: V glavni ladji po požaru poškodovane freske semoraj odstraniti in nadomestiti z novimi. Seitzova slika »Izgon iz paradiza« je popolnoma uničena in je ni mogoče obnoviti. Dve sliki Ansiglia »Zrtev Noeta« in »Zrtev Abrahama« sta deloma poškodovani. Sekcija predlaga, da se tudi ti dve sliki odstranita in nadomestita z novimi. Seitzova slika »Stvarjenje prvega človeka« se mora nadomestiti z novo sliko, ker je ni mogoče obnoviti, ne da bi umetniško trpela. Za ostale freske ni nobene nevarnosti. Zastopuje, da jih očistijo. Strop naj se poslika šele tedaj, ko bodo freske popolnoma gotove. Majolike na cerkvenem pročelju naj se odstranijo in nadomestijo s kamenitimi reliefi (isti motivi), v kolikor to dopušča konstrukcija. Sicer se lahko reliefi izdelajo iz gline. Poročilo sekcije konservatorjev skoro popolnoma soglasja s poročilom umetniške sekcije.

Žganje umorilo 4 letno dete

Iz Belovarja poročajo o smrti 4letne punčke, katero je umorilo žganje. Dve sestrici Ljubica in Katka Šafran iz vasi Potok, občina Popovača pri Belovarju, sta prišli obiskat svojo staro mater Maro Jurkovič v Dolnjem Vlahitniku. Stara mati je bila kajpada vesela svojih malih vnučič in jima je postregla z najboljšim, kar se ji je njej sami zdelo in kar je imela pri roki, z žganjem. Punčki sta veselo pili žganje in nato veseli in korajžni odšli proti domu. Med potjo pa je mali 4letni Katki postalo slabo in se je zgrudila. Začeli so jo lomiti strašni kriči. Vsaka pomoč je bila zaman. Deklece je umrlo v groznih mukah, zastrupljeno od alkohola. Nespametna stara mati pa sedaj v ječi pretaka solze.

Zajec zakrivil dečkovo smrt

Iz Karlovca poročajo, da je kmet Janko Rajč iz Lastinja pri Kalovcu vozil drva iz gozda. Z njim se je vozil na vozu 6letni dečko Dragotin Stefanec. V klancu pa je nenadno konjem preskočil pot gozdni zajec, katerega so se konji tako prestrašili, da so se splašali in s težkim vozom zdržali po klancu navzdol. Rajč, ki je šel ob vozu, je skušal konje ustaviti, pa se mu ni posrečilo. Na ovinku se je težki voz prevrnil in mali Stefanec je ostal pod težko naloženim vozom, ki je njegovo truplo popolnoma zmečkal. Rajč je sicer skušal rešiti maleda dečka, pa je bil vsak napor zaman.

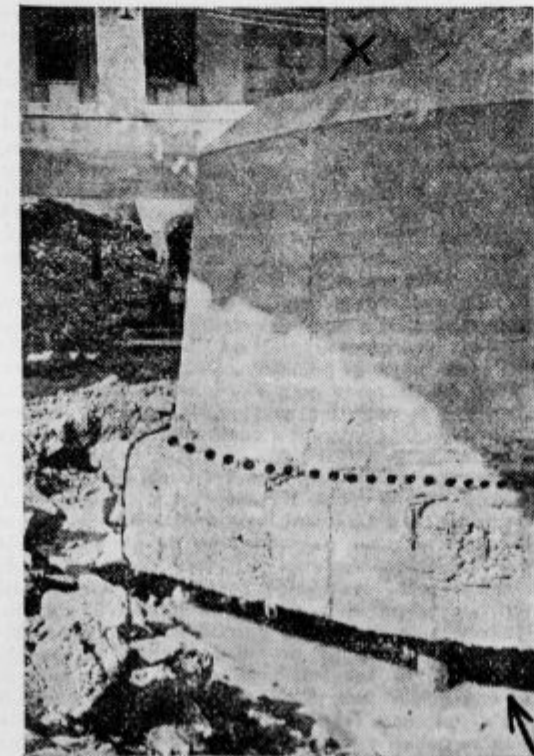
Stari frančiškanski most zavarovan

Ljubljana, 10. oktobra.

Velikanska povodenj, ki ni prizanesla niti poglobljenemu oporniku starega frančiškanskega mostu, je povzročila, da so se zavarovalna dela okoli trimostja takoj nadaljevala. Najprej je bilo treba zavarovati prvo tretjino srednjega opornika, katere je v smeri proti toku. Ta del opornika je voda popolnoma izpodkopala. Na pokončni sliki vidimo zgoraj stari opornik, ki je zgrajen iz rezanega kamnja in je na sliki zaznamovan s križcem. Pod njim so lansko leto zgradili močnejši betonski temelj, ki ga tudi vidimo na sliki. V ta temelj so bili zazidani tudi vsi piloti, na katerih je stal stari opornik. Ti piloti segajo zelo globoko v blato. Betonski temelj ima spodaj še nekoliko širšo temeljno nogo. To temeljno nogo so lansko leto ob graditvi betonirali na grušč in kamenje in nihče seveda ni mislil, da bi mogla priti kdaj voda, ki bi mogla odnesti vse velike množine kamnja in peska, ki je pokrival skoraj ves poglobljeni in nanovo beonirani podpornik. Na sliki je s črto iz pik naznačena višina betonskega dna poglobljene struge in vidimo, da je poglobljeni opornik segal cel meter pod bodočo betonirano dno. Kljub temu pa je voda izprala pod betonskim temeljem opornika skoraj meter globoko odprtino, katero na sliki prav dobro vidimo, saj stoji v njej še voda. Ta odprtina se zožuje v smeri toka vode vedno bolj in bolj in v zadnjih dveh tretjinah dolžine stoji opornik še na grušču in blatu. V desnem kotu spodaj vidimo tudi pilot, ki gleda iz betonskega temelja in sega naprej v vodo in grušč. Na gozdu takih pilotov je stal stari opornik. — Puščica v desnem kotu pokončne slike spodaj nam kaže, odkod je bila posneta druga slika, ka nazorno kaže, kako je izgledala pod opornikom odprtina, ki jo je izprala povodenj.

Na drugi sliki vidimo betonski strop, ki je v resnici spodnja ploskev betonskega temelja opornika. Skozi ta strop gledajo stari piloti in segajo naprej skozi vodo in tolmu in v grušč. Prav razločno vidimo zob, ki gleda iz betonskega stropa. Pilot to zadnji konec okončenega pilota. Tudi drugi piloti se sumljivo zožujejo, kar dokazuje, da piloti sami opornika ne bi mogli zdržati, če bi voda izpodkopala mesto ene same tretjine dve tretjini dol-

špranje. Včeraj pa so zabetonirali tudi že del betonskega dna med opornikom in desnem obrežnim zidovjem. Nočno deževje, ki je napolnilo strugo, je sicer za kratek čas ustavilo delo, vendar je nevarnost za opornik enkrat za vselej odpravljena.

Helij – otrok solnca

Pred nekaj desetletji še nihče ni poznal helija. Pred nekaj leti pa so ga poznali le v tihih delavnicah in laboratorijih kemikov in znanstvenikov. Danes pa je postal helij že pojem, ki je vsakemu že kolikor toliko poznan. Že vsak šolarček skoraj ve, da imajo v Ameriki veličanske zrakoplove, podobne zepelinom, ki so napolnjeni s helijem. V nekaj letih pa bomo najbrž tudi v Evropi dobili zrakoplove, napolnjene s helijem, čeprav je pri nas še navada, da jih polnijo z vodikom. Drug razlog, da bo helij še bolj poznan, je ta, da ga rabijo v znanstvenih laboratorijih pri doseganju najhujšega mraza, ki se že približuje absolutni ničli, ali 273 stopinjam pod našo običajno ničlo.

Helij spada med takozvane zlahne pline, med katere prištevamo še neon, kripton in ksenon. Ne slišimo mnogo o njih, izvzemši o neonu, ki je že našel važno mesto v moderni tehniki. Zlahnost teh plinov obstoji v tem, da se upirajo vsaki zvezi z drugimi prvinami. Kemičnih spojitve z njimi ni mogoče doseči in zaradi tega je n. pr. helij popolnoma negorljiv. Saj bi vnetje ali zgorevanje ne pomenilo ničesar drugega, kakor kemično spajanje s kisikom. Te spojite pa moderna kemija še ni dosegla. Če vtaknemo v steklenico s helijem gorečo vžgalico ali pustimo skozi plin preskočiti električno iskro, se v njej nič ne spremeni. Plamen ugasne v heliju, električna iskra prav tako ne povzroči nikake spremembe. Nasprotno pa pri vodiku dosežemo vse drugačne učinke. Takoj bi se stvoril tako nevarni pokalni plin in nastala bi eksplozija.

Bil je popoln solnčni mrk

Helij so odkrili v letu 1868, in sicer na kaj čuden način. To leto je bil namreč popoln solnčni mrk. Pri popolnem solnčnem mrku luna solnčno oblo popolnoma zakrije. Na nebu vidimo črn krog, namreč lunin mlaj, ki zakriva našim očem solnce. Kljub temu pa ne nastane popolna tema. Krog in krog mlaja opazimo tako zvano kromosfero. To je svetlikajoč se ozek venec, v katerem so že tako znane protogrance, ki po najnovejših dognanjih povzročajo važne vremenske spremembe na zemlji. Ta svetlobni venec okrog solnca se da pri popolnem mrku, ko je zasenčena vsa glavna svetloba solnca, prav lepo opazovati. V rumenkasto žarečih protograncah pa so »našli« že pred 65 leti helij. Učenjaki so namreč svetlobo, ki je izžarevala iz venca zastrtega solnca ob mrku, razdelili s pomočjo steklene prizme v tako zvan: solnčni spektrum, ali kar je precej podobno, v mavrične barve. Pri natančnem opazovanju so v spektru te svetlobe zaznali v rumeni svetlobi temno dvojno črto, ki je doslej še nikdar niso opazili. Ti dve temni črti sta dokazovali, da je na solncu še neki plin, ki ga ne poznamo na zemlji. Ta plin je bil pač otrok solnca in je učenjake pri njihovem delu pozdravljaj iz tako veličanske razdalje. Ker so Grki imenovali solnce »Helios«, so učenjaki krstili ta plin za helij.

Otrok solnca tudi na zemlji

Jasno je, da so kmalu za tem odkrili tudi na zemlji najdišče tega redkega plina. Težko je sicer

pridobivati iz zemlje helij, vendar ga je mogoče. Znameniti fizik Ramsay je dobil ta plin, ko je preizkušal in zasledoval razpadanje tako dragocene ga in zdravilnega radija. Končno so dokazovali znanstveniki, da je helij tudi v našem ozračju. Ker je pa silno lahek, plava seveda v velikanskih višinah. V glavnem sestoji zrak iz kisika in dušika. S posebnimi pripravami se je posrečilo oba ta dva plina izločiti iz zračne mešanice in v ostanku sta bila neon in helij, ki so ju na poseben način zopet ločili. Oba načina pridobivanja helija, tako iz radija kakor iz zraka, se gospodarsko in kolikor toliko »poceni« ne dasta izvesti. Ostane zadnja možnost: pridobivanje iz zemlje.

Ob najdiščih vrelcev naft

uhaja marsikdaj iz zemlje tudi helij. Taki »vrelci« so zlasti znani v Pensilvaniji v Ameriki. Tam uhaja v precejšnji množini, pomešan pa je z vodikom in z ogljenim prahom. Vodik in ogljeni prah pa je prav lahko ločiti od helija. Mešanico obeh plinov močno segrejejo in dovajajo kisik. Vodik in kisik zgorevata v vodno paro, ogljik in kisik pa v ogljenčevo kislino. Obe nastali spojini z lahkoto izločijo od helija. Helij pridobivajo na veliko že nekaj let v Fort Worthu v Texasu v Ameriki. Tam so ogromna petrolejska polja, v katerih se je v tisočletjih nabrala ogromna množina tega dragocene ga plina. Očiščeni helij pa končno s pomočjo velikih pritiskov in močnim ohlajevanjem celo vtekočinjajo.

Helij rabijo prav tako kakor neon pri izdelovanju znanih žarnic, ki jih rabijo za reklamne napise, ki svetijo v motni rdečkasti luči. Zlasti pa je helij važen za polnjenje zrakoplovov. Njegova največja vrлина je pač v tem, da je v resnici popolnoma varen. S helijem napolnjen zrakoplov se ne more niti vneti niti eksplodirati. Sicer je znano, da je specifična teža helija nekoliko večja kakor vodikova, vendar ta razlika ne igra važne vloge. Pri zrakoplovu je vedno najvažnejši vzgon. Ki ga dosežemo na ta način, da izpodrinemo razmeroma mnogo težji zrak z lažjim plinom. Če oenimo vzgon kubičnega metra helija s sto enotami, tedaj znaša vzgon, ki ga dosežemo s kubičnim metrom vo ika, ki je sicer za polovico lažji od helija, le 108 enot, nikakor pa ne 200. Malenkostna razlika pri zrakoplovu prav gotovo odtehta zavest, da je zrakoplov popolnoma varen.

Oddelek za kadilce v zrakoplovu

V Ameriki so kaj hitro spoznali pomembnost helija za zrakoplove in so takoj, kakor hitro so pridobili zadostne množine helija, opustili polnjenje zrakoplovov z vodikom. Že precej let so vsi ameriški zrakoplovi napolnjeni samo s helijem. V Evropi pa ni mnogo najdišč helija. Zato je redek in zelo drag in zrakoplovska tehnika ga še ni uporabila. Verjetno pa je, da bodo v Nemčiji za najnovejši zepelin, ki ga zdaj grade, naročili helij iz Amerike. Na ta način bo zrakoplov popolnoma varen in bo zaradi tega dobil tudi poseben oddelek za kadilce, kar doslej seveda ni bilo mogoče.

Moč nežnega spola!

V mestecu Eku v Nigeriji je prišlo te dni do nenavadnega upora žensk. V tej deželi je navada, da moške trgujejo, medtem ko ženske opravljajo dela na polju. Moške imajo mnogo krav in s temi kravami kupujejo tudi žene. V zadnjem času so spustili te krave na prosto in pomandrale so vse prideleke na polju. Ženske so se temu uprle. Ko ni pomagal njihov protest, so se dvignile in z otroci zapustile vas. Tedaj so se moški odpravili za njimi, toda ženske se niso hotele vrniti in so stavile za pogoj, da moški pobijejo vse krave. Tedaj so se moške oborožili s puškami in postrelili vse krave. Nato so se ženske vrnile k svojim možem.

»Maks se dela, kakor da bi bil kaj več kakor jaz.«

»Ne zmeni se za tega osla. Kar je on, si ti že davno bil.«

»Ne razumem, France, da moreš biti tako len. Zame je delo prava zabava.«

»Toda oče, mar ne pomisliš, da nismo rojeni za zabavo!«

Nova egipčanska vlada. Sestavil jo je ministrski predsednik paša Abdel Jehya. Ta sestava vlada kaže, da bo sedanji kralj Fuad še nadalje vodil prijateljsko politiko do Anglije.

Uspeh katoliškega optimizma

V Madridu lepo uspeva knjižna založba »La Editorial Catolica S. A.«, ki izdaja poleg drugih katoliških španskih listov tudi »El Debate«. V zadnjem času je podjetje naročilo v Ameriki najmodernejši rotacijski stroj. Stroj še ni dovršen. To bo najhitrejši tiskarski stroj, kar jih ima Evropa. Podjetje je že prejelo nekaj pisem evropskih založnikov, ki bi si radi ogledali notranjo organizacijo novega podjetja.

General Judenič, poveljnik bele armade proti sovjetski Rusiji, je umrl v starosti 71 let. Bil je poveljnik kavkaških čet in je po polomu v Rusiji organiziral pohod proti Petrogradu. Skoro se je že približal mestu, ko se je moral umakniti in zbežati v Francijo, kjer ga je doletela te dni smrt.

Dva pravoslavna škofa internirana

Iz Prage poročajo, da je prispelo iz Rusije poročilo o internaciji pravoslavnih škofov Andreja iz Ufima in Varsanofija iz Vladivostoka. Internirana sta bila na obrežju Bajkalskega jezera. Tam je interniranih okoli 90.000 ljudi. Škofom so odrezali dolge lase in jih ostrigli na kratko. Oblekli so jih v civilno obleko. Delati morata na železniški progi, ki jo pravkar gradijo. Škof Andrej je iz plemenite rodbine Uhtomskijev. Mož je silno naobražen. Osem let je deloval za združitev rimske in vzhodne cerkve. Že lansko leto so odpeljali škofa v Turkestan. Tu je javno nastopal za združenje z rimsko cerkvijo.

Nekaj za tvoje telo

Kdaj je vlaga koristna?

Ljudem, ki jih nadleguje lahek katar, de dobro nekoliko vlage v spalni sobi. Vprašanje je, kako se da suhi zrak ovlažiti. Nekateri imajo navado, da obesijo v spalnici mokre rjuhe, drugi zopet vržejo več mokrih prtov na umivalnik in jih drgnejo z žlico. Pri tem se izloča vlaga. Nikakor ni priporočljivo namočiti mokrih rjuh ali prtov s terpeninovim oljem, ker eterična olja dražijo k kašljanju.

Kako utrdiš svojo kožo

Naša koža dobavlja telesu svojo lastno toploto in ga pri tem obvaruje pred nevarnimi učinki naglega menjanja temperature ozračja, v katerem se giblje človek. Toda to dobrodejno delo lahko opravlja samo utrjena koža, ki lahko reagira na vse nagle zunanje izpremembe. Zato je treba kožo utrditi z vztrajnim delom, da lahko pravilno in takoj reagira na zunanje izpremembe. Nekateri imajo navado, da se na primer kopljejo dan za dnem vedno v mrzlejši vodi, dokler končno ne prenesejo tudi najmrzlejših kopeli. Zdravniki so dognali, da ta način utrjevanja nikakor ni zadosten. Če hočeš res utrditi kožo, potem lahko to storiš edino s pogostnim menjanjem ozračja, v katerem se telo giblje. To se pravi, ni dovolj, da na primer temperaturo vode postopno nižaš, pač pa moraš izvesti izpremembe v temperaturi. Tako na primer zadostuje, da se po topli kopeli naglo umiješ z nekoliko mrzlejšo vodo. Drugič to zopet ponoviš. Na ta način privadiš kožo na naglo in koristno reakcijo.

Pivo iz grozdja

Italija ne ve, kam bi z vinom. Velede tega pozdravlja tisk izum prof. Mazzija, ki se mu je posrečilo spremeniti vino v dobro pivo. — Dnevnik upajo, da bo postala Amerika stalna odjemalka Mazzijevega, baje jako okusnega piva.

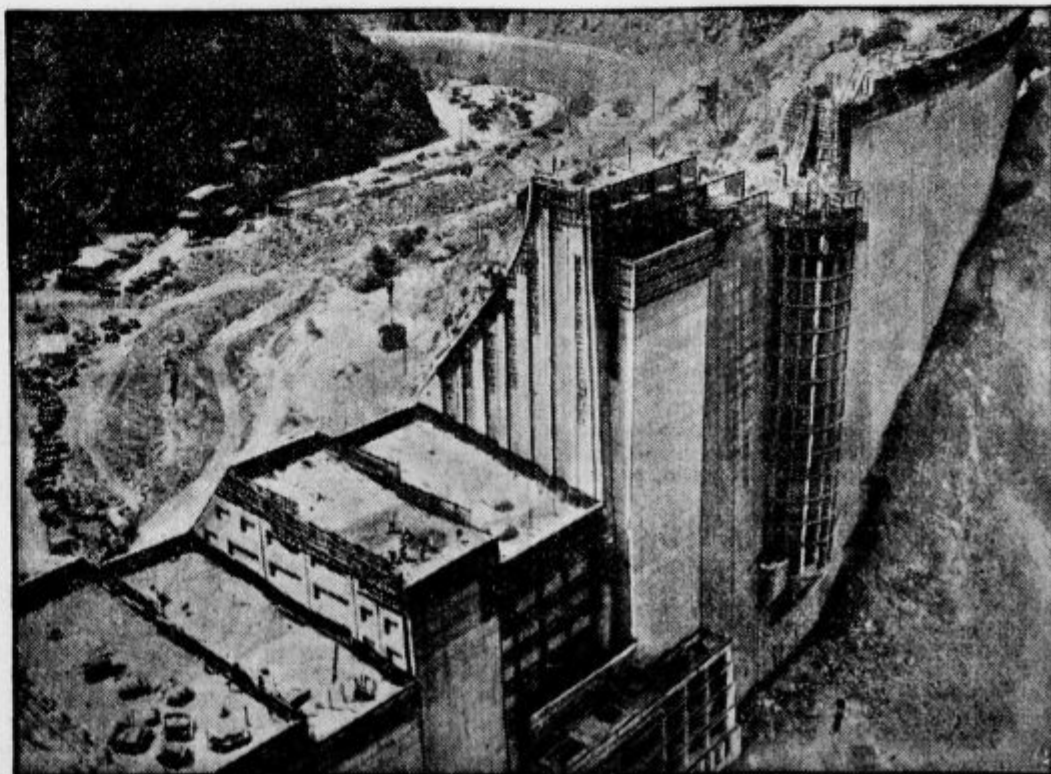
Ne morete si misliti, kakšno srečo ima moj mož. Komaj se je pred dobrim tednom zavaroval, že mu je padla na glavo opeka in dan nato mu je šlo kolo avtomobila čez nogo.

Na londonski razstavi najnovejših izumov vidiš tudi ponočno svetilko, ki kaže tudi ponočni čas. Svetilka je čisto enostavno sestavljena. Na klobuku svetilke so narisane številke od 1—12 in ta se suče s pomočjo ure, ki je nastavljena ob glavni osi.

Japonski duhovnik izroča japonskemu vojnemu ministru Araki vejico s svetega drevesa sakaki. S tem je hotel duhovnik posvetiti spomin na japonske vojake, ki so padli v vojni s Kitajsko. Slovesnost se je vršila na dan druge obletnice ob izbruhu vojke. To vejico bodo položili na oltar spomenika japonskim vojakom.

Pogled na velikanski jez, ki so ga zgradili pri Azusi v Kaliforniji. Odtod bodo dobavljali vodo za velik del Kalifornije. Jez je 110 m visok, 270 m dolg in ob temelju 90 m širok. To bo gotovo najmočnejši jez na svetu.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žonitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Dvajsetletno dekle

kmečko, ki zna šivati in kuhati — išče službo. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Vestna« št. 12000. a

Bivši franc. legionar

išče proti nagradi 100 D. kakršnokoli zaposlitev. — Naslove na upravo »Sl.« pod št. 12046. (a)

Službodobe

Tvornica papirja

v Jugoslaviji išče strojevodje za papirni stroj in prve pomočnike. Nastop čimprej. Služba trajna, samo jugoslov. državljani. Pismene ponudbe kvalificiranih delavcev na upravo »Slovenca« pod št. 11769. (b)

Čevljar. pomočnika

dobro izvežbanega, takoj sprejem. Dremelj Anton, Petrušnja vas, p. št. Vid pri Stični. (b)

Dve izurjeni pletilji

in eno šiviljo pletenin sprejme takoj Vezjak, pletarna, Maribor, Splavarska 10. (b)

Pouk

Nemščina za deco

4-7 let — v Delavski zbornici nasproti knjižnice. Dopoldne od 10-12 u

Šoferska šola

E. Čeh

(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 36. Šola za poklene šoferje in materije Prospekti in pojasnila zastoj in franko.

Stanovanja

ISČEJO:

Stanovanje

ene sobe in kuhinje, jedilne shrambe, malo kleti in podstrešja, v Ljubljani ali pod mesto spadajoči periferiji, išče mirna, točno plačljiva stranka za november ali pozneje. Ponudbe pod »Separaten vhod« št. 12050 na upravo »Slovenca«. (c)

ODDAJO:

Stanovanje

3 sobe, poselska soba, kuhinja, predsoba, kopalnica in druge pritlikline, se s 1. novembrom t. l. odda mirni stranki. Več se izve pri lastniku Jerneju Kopač, Celovska c. št. 14-1. (c)

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

DNEVNIK RUSKE DIJAKINJE

Kdo neki je bila ženska, ki se je Lidočka tako vztrajno skuša spomniti, in kaj je nameravala Petuhova? Kaj so ji bili mar Lidočkini roditelji? Vse to me je zelo vznemirjalo; da ni bil moj rojstni dan, bi šla takoj k njej, da bi zvedela, kaj ji je ta ženska svetovala. Tako pa se nisem mogla ničesar lotiti, vsak hip lahko pridejo gostje. — — —

Današnjega večera se sploh ne veselim. Kako rada bi ga prebila sama v svoji sobi ali s tako ljubim, preprostim in odkritim dekletom, kot je Marija Bjelajeva, ali še raje s par otroki. Mati pa ne misli tako; dekle mora, tako misli, v svet, na ples in večere. Navadno ugovarjam, danes pa hočem svojim staršem napraviti veselje, saj so tako srečni, če me vidijo v družbi!

25. septembra 1916.

Danes je bila moja prva misel Lidočka. Ker pred deseto ne morem tja, bom napisala še par vrstic o večeršnjem večeru.

Bilo je zelo glasno in zabavno. Mladina je polna, plesala, igrala cvetlično pošto; dobila sem polno dopisov, med njimi tudi nekaj prav neznanih. — — — Operna pevka je zapela nekaj romanc, med njimi tudi »Sočuvstvuj z menoj!« — Morala sem misliti na Vadima Verhovskega; vso svojo radost, ves večer bi dala za eno samo vrstico od njega. — — — Zlasti je ugajala pesem, ki je zdaj v našem mestu zelo moderna: Kako Nemci beže pred Kozaki in kako Kozaki pritiskajo za njimi. Vsi so se navdušili in so izjavljali, da se mora vojna brezpo- gojno nadaljevati do zmagovitega konca. Samo od-

Poizvedbe

Izgubil se je

volčji pes, rjav, s črno lusco v repu; sliši na ime »Raf«. Najditelj naj javi na upravo »Slovenca«, in- seratni oddelek št. 12012 — proti nagradi. (e)

Razno

Film-fotoaparat

4½ X 6, leča 1:4.9 — za- menjam za lovsko dvo- cervko cal. 16. Poizve se: Herfort, Kodeljevo, Slom- škova 2. (f)

FILATELIJA

Albumi za marke

kompletne izdaje, sedaj novo izdelani. Zelo prak- tični, prvovrstna izvedba in izvršitev. Album za marke Bosne - Hercegovine Din 40 Din; za marke Črne Gore 20 Din; za marke Srbije 40 Din; za marke kraljevine Jugo- slavije 85 Din. Poštšina 5 Din. Priporočeno 3 Din več. Predplačilo zneska. Izidor Steiner, Zagreb, Masarykova ulica 5.

Kupimo

Srebrne krone

stare zlate in srebro ku- puje RAFINERIJA DRA- GIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Suhe gobe

in fižol kupuje celo leto in plačuje čim višje

M. GERŠAK & CO.

Ljubljana, Prečna ulica 4

Kupimo takoj

več štirioglatih vodnih rezervirjev za ca. 3-5 m³ vsebine ter železne cevi 1½, 1 in ¾ cale preme- ra. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko: »Staro, dobro ohranjeno« št. 12034. (k)

Prodamo

Trije vinski sodi

od 6 do 7 hl, dobro ohranjeni, hrastovi, naprodaj. Restavracija Draga Guštin, Kapiteljska ul. 3. (l)

Drva, premog

Jerančič

Karlovska cesta 8

Telefon 34-57

Pisalni stroj

dobro ohranjen, prav po- ceni prodam. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 12065. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam audi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje trvdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidov- ska ulica in Stari trg. (l)

Puh za pernice

la beli Din 230.— sivi „ 140.—

Lepo perje po Din 25.—, 35.—, 56.—, 95.—, 180.— kg.

Puhaste odeje po naro- čilu najcenejše izdeluje

RUDOLF SEVER

MARIJIN TRG ŠT. 2.

Nogavice, rokavice

robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri

PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu

Prešernovega spomenika.

VINA

prvovrstna po najugodnej- ših cenah kupite pri

Centralni vinarni

v Ljubljani.

Damske plašče

najceneje nudi

I. Tomšič, Ljubljana

Sv. Petra cesta 38

Izdelava po meri.

Mizarji

Najcenejše vozane plo- šče jelševce, bukovce, Okoume, Panel v velikosti 220/122 in 200/122 dobiti po najnižjih cenah v vironiškem »skladišču

LJUBLJANA, Dunajska 31

Specialno izbiro

modnih hlač in pumparc

dobite najceneje pri

Preskerju, Sv. Petra c.

Kislo zelje

novi, prvovrstno rezano in cele glavice za sarmo, s sodečki v vsaki množini dobavljiva po brezkonku- renčnih cenah Gustav Erklavec, Ljubljana, Ko- deljevo 10. Tel. 25-91. (f)

Kolo

popolnoma novo, nizo- zemske znamke, prodam za knjižnico Ljudske po- sojilnice v Celju. Naslov v »Slovenčevu« podruž- v Celju. (l)

Kislo zelje

repo, sarmo

prvovrstno, v sodih, po najnižji ceni dobavljiva: Homan, Sv. Petra c. 83.

REDKA

PRILOŽNOST!

Več tisoč komadov le- pega, večletnega murvi- nega grmičevja, ki je upo- rabno za zelo dekorativno živo mesto — se poceni prodaja. — Pojasnila pri E. Seitz, Čopova ulica 3, Maribor.

Nudimo vam v nakup

zajamčeno solidno izde- lane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmoderneje- še, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in tudi pod zares ugodnimi pogoji. — Egidi in Karol Erjavce, založba pohištva, Brod (poleg ta- censkega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

„Dvojčki lepote“

Vam razkrivajo svojo skrivnost

Od 10 moških jih 9 najraje vidi one žene, ki imajo nežno kožo, belo in baržunasto, polt pa čisto in prekrasno. Grde kože in nelepe polti se ne da skriti pod debelo šminko. Če pa naklonite svoje zaupanje »dvojčkom lepote«, bo zmanjkalo nepri- jetnih gub, brad razširjenih znojnic, za- jedalcev in vseh drugih nedostatkov polti. Ko vrnete kožnem tkivu važne tvarine, potrebne a njegovo obnovo in lepoto, bo koža nasičena in osvežena in postala bo tudi svetlejša. Te. od mladih živali pridobljene dragocene kožo obnavljajoče tvarine se na- hajajo sedaj samo v novi kremi Tokalon: krema rožnate barve se uporablja za noč, ona bele barve pa za dan. Na ta način se stara in zvenela koža naglo pomlajuje, ohlapne mišice se ojačajo in postanejo čvr- stejše. Preizkusite to enostavno metodo z

NAPRAVITE TA ENOSTAVNI POIZKUS NA SVOJEM LICU

»dvojčki lepote« — s kremami Tokalon in podvojili boste tako lepoto svoje naravne kože in svoje polti. To je sredstvo, ki nikdar ne odreče. Uspeh je zajamčen v vsakem primeru, ali pa se denar vrne.

»Remington«

pisalni stroj, malo rabljen, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12061. (l)

Trapist sir

delavski po 10 Din (na debelo po 8 Din), polno- masten po 20 Din (na debelo po 18 Din, ozir. 16 Din kg). Stiški sir, čajno maslo »Deteljica«, Mlekarna v pasaži nebo- tičnika. (l)

Sodna dražba

vsakovrstnega starega po- hištva bo 16. oktobra ob 15 v Zg. Siški 215 (poleg šole). (l)

Ladijska tla

lepa, suha, smrekova — dobavi po nizki ceni tvr- dka Božnar Pavel, lesna industrija. Polhov gradec.

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Boborčičeva

ulica 5

Krušno moko in

rženo moko

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

[Pohištvo]

Naprodaj

jedilnica in spalnica. — Vprašati: Blaha, Vetrinjska 30/I, Maribor. (š)

Nudimo vam v nakup

zajamčeno solidno izde- lane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmoderneje- še, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in tudi pod zares ugodnimi pogoji. — Egidi in Karol Erjavce, založba pohištva, Brod (poleg ta- censkega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

Nudimo vam v nakup

zajamčeno solidno izde- lane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmoderneje- še, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in tudi pod zares ugodnimi pogoji. — Egidi in Karol Erjavce, založba pohištva, Brod (poleg ta- censkega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

Nudimo vam v nakup

zajamčeno solidno izde- lane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmoderneje- še, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in tudi pod zares ugodnimi pogoji. — Egidi in Karol Erjavce, založba pohištva, Brod (poleg ta- censkega mostu), St. Vid nad Ljubljano. (š)

navadno pikro:

»Koliko: sem opazil, šivajo ta večer pravzaprav le preproste ženske, samo »hčere kuharice, dame pa večji del le ukazujejo in čenčajo.«

Tedaj planejo zopet vsi po njem; on pa se je takoj zopet umiril in rekel smehljaje:

»Pomi,ite se, mesdames, nikakor se nočem vmešavati v zadeve vašega odbora, hotel sem vam samo svetovati, da nikarte postavljati previsoke stene med seboj in ljudstvom, ki zanj tako napeto delate.«

Po obedu je govor zopet nanesele na politiko, in neutrudni Pjotr Vasiljevič je zelo mnogo govoril o ministru, S. čudom sem zaznala, da je govoril o carju na svojski način, skoro bi rekla, prezirljivo. Potem so prešli na Rasputina. To je vse zelo zani- malo. Lidočkina mati je razkačena pripovedovala, da se mora hči njene prijateljice v zavodu učiti skupno s »čemerami« mužika in konjskega tatue. Zo- pet sem pozorno pogledala madami Kovalevski v obraz in zopet se mi je zazdelo, da nekaj ni v redu, d. njena razkačenost ni pristna. Tedaj je Lidočkin oče pogledal svojo ženo in vstal. Potrkal je na ko- zarec in rekel, da ima povedati zelo važno novico. Ko so utihnili, je rekel:

»Danes je bil pri meni Anatol Ivanovič Volkov. Prišel se je posloviti, kajti — imenovan je za gu- vernerja v N...«

Te besede so zadele kot bomba. Nastal je nepo- pisen hrup, kričali so vse vprek. Nobeden ni mogel verjeti, da je neznatni uradnik, ki ga naše dame niti sprejeti ne bi hotele, postal guverner.

»Sam...« je pokazal pismo, s katerim ga Ra- sputin obvešča o tem. Pismo je prav kratko, glasi se: »Veseli se, postal si guverner! Grigorij.«

Tedaj so se spomnili, da je Volkova žena, iz- redna krasotica, našla pot do Rasputina in ga pro- sila, naj njenega moža naredi za guvernerja. Vse

mesto se je takrat posmehovalo tej drznosti in do- mišljavosti in spomnili so se tudi Rasputinovih be- sed, ki je — tako je vsaj zatrjevala madame Vol- kova, rekel: »Noben prosilec ne gre od mene, ne da bi dosegel, kar je prosil.«

»Torej vendar!« — »Tako smo vendar-le pod- cenjevali vpliv tega mužika!« — »Po tolikem času!« je letelo vsevprek. Vsi so bili skrajno razburjeni in so preklinjali Rasputina. Sinaida Vasiljevna je sko- raj jokala in trdila, da je carja naravnost hipnoti- ziral, sicer bi to ne bilo mogoče. Da je Anatol Iva- novič, popolna ničla, postal guverner, samo zato, ker je bila Sofja Lvovna Rasputinu všeč, to je težko leglo na vso.

Inženjer Bojaršinov je pripovedoval, da je sam videl, kako je Rasputin pri nekem souperju, ko so prinesli jesetra v rdeči omaki, s prsti vzel ribo s krožnika, da je omaka kar v curkih kapljala na prt, da jo je s prsti razkosal in položil svojima sosedoma na krožnik in da je kneginja in grofice nagovarjal z »Lisanjko« in »Mašenjko«. »Mesda- mes,« je rekel, »in kako so mu bili umazani nohti! Na sebi je imel rubaško«, ki pravijo, da jo je sama carica sešila. In črne, široke hlače iz baržuna je imel na sebi in škornje, namazane s katranom. Po obedu mu je ena izmed kneginj poljubila šape in objela smrdljive škornje!«

Bilo je strašno, kako je to pripovedoval. Si- naida Vasiljevna je vzklila razkačeno:

»To je laž, domišljija! To so si vse izmislili samo zato, da bi vladarsko hišo ponižali pred ljud- stvom!«

»Ne, ne, to ni laž!« je rekel inženjer resno in trpko. »Sam sem videl!«

In to je rekel s takim poudarkom, da so vsi onemeli.

1 Robača, ruska majka.